

Гарасевич Андрій

Біографія

Андрій Гарасевич народився 13 серпня 1917 р. у Львові. Трагічно загинув в Альпах 24 липня 1947.

В 1921 р. переїжджає з родиною на Закарпаття. Тут стає членом Українського Пластового Уладу.

Початкову освіту здобуває в Рахові та Хусті, а з 6 класу (1934) гімназії навчається в Ужгороді. Тут одночасно починає музичну освіту, вивчаючи гру на фортепіано в проф. Софії Дністрянської. Гімназію закінчує матурою в 1936 р. Починає літературну діяльність, друкується з 1935 р. в ужгородських місцевих газетах, а далі в журналах та часописах Львова та інших галицьких міст ("Обрії", "Напередодні"). Деякі твори появлялися під літературним псевдонімом Василь Сурмач. З цього ужгородського періоду походять його патріотичні сонети, які тематикою тісно зв'язані з морем та козащиною. Вони появляються вперше у Празі в 1941 р. п.з. "Сонети". В цей час він працює під літературним впливом Михайла Мухина та Ол. Ольжича (О. Кандиба).

Восени 1937 р. Гарасевич переїжджає до Праги. Тут поступає на студії права в Карловім університеті, але по році переходить на філософський факультет (літературознавство). В Празі його літературна діяльність сильнішає і він стає членом т. зв. празької групи поетів до якої належали Ольжич та Мосендз. З цього періоду походять його твори тематично зв'язані з старою Прагою, які носять ще студентський характер. В циклі "Легенди й образи" поему "Плач Еремії" можна вважати верхом його творчості з патріотичною тематикою. Тут на його літературну творчість мають вплив Р. Рільке, М. Вороний, Є. Маланюк, О. Блок та старовинна Прага. Творчість Є. Маланюка стала темою його докторської дисертації. В 1945 р. з родиною осідає в Берхтесгадені. На еміграції відновлює свою діяльність в УПУ. Тут до його перших двох захоплень (поезія та музика) долучається третя й остання – альпіністика.

Вона сильно віддзеркалена в його поетичній творчості цього часу. В циклі "Самотність" бачимо Гарасевича таким, яким він був сам собою: ніжним, стриманим, прямолінійним, захопленим романтикою та сповненим поривів до далекого, вершинного. На еміграції друкується його проза в журналі "Арка". В музиці вважався добрим виконавцем, особливо Бетховена.

Альпіністика, його третя любов була останньою. Їй він віддав своє цінне й таке багатонадійне життя. Свою захоплену любов до гірських вершин, до здобування їх, що нею запалював він своїх друзів пластунів і поетів, свій незрозумілий інколи і далекий для людей із дальшого його оточення порив до гірської даліни висловив А. Гарасевич у своєму поетичному нарисі "Все вище".

24 липня 1947 року обірвалася нитка натхненного життя людини. Тільки згодом стало відомо, що загинув, зірвавшись зі скельної стіни гори Вацман і впавши із висоти 800 метрів, українець, пришелець з далекої Срібної Землі, поет і музикант, пластун і

альпініст Андрій Гарасевич...

Він є ідеалом людини, що здійснювала всі свої спроможності. Ми цінуємо його глибоку любов до природи, яку він так добре знав та хотів ще глибше пізнати. Його любов до краси, до слова та музики є нам прикладом ширити красу й щастя. Найбільшим прикладом для нас є його любов до Батьківщини. На чужині він любив її, болів її недолею, радів її успіхам. Таким був Андрій Гарасевич – один із перших у рядах молодих поетів, що для них поезією було не тільки слово, вірш чи пісня, а й саме життя, чин і дія.